Bijbelstudie Veenendaal Galaten 1, deel 1 26-05-2026

Deze brief is niet ter *instructie*, maar ter *waarschuwing*. Daar waar de Korinthiërs de lusten van het vlees niet beteugelden, wilden de Galaten het vlees een prominente plaats geven door het houden van de wet (Gal.3:2-3). Nu is het bij een zeer oppervlakkige blik al duidelijk dat het doel van de brief niet zozeer was om de waarheid van de rechtvaardiging door geloof in tegenstelling tot werken van de wet te bevestigen, **maar eerder om die waarheid te verdedigen tegen de pogingen van de vijand om haar te vermengen met verordeningen en menselijk gezag**; met andere woorden, het is het tegengif tegen het 'judaïserende' vergif van inmenging van de wet onder velen die de naam van de Heer beleden. De wet appelleert immers aan het vlees (de oude, verdorven natuur in ons) en het vlees brengt de (religieuze) wereld binnen. Het vlees mag geen enkele roem ontvangen of plaats krijgen, 1Kor.1:29. Paulus is hier daarom feller dan tegen de Korinthiërs. Aantasting van de leer is ernstiger dan een afwijking in de wandel (bij mensen is het vaak andersom: een uiterlijk keurige wandel is belangrijker dan de leer). Paulus brengt daarom **het kruis** zowel tegenover de wet (Gal.2:19-20), het vlees (Gal.5:24) als tegen de wereld (Gal.6:14). Nu is het Christus, De Geest en de nieuwe schepping die de plaats innemen van de wet, het vlees en de wereld.

Paulus, een apostel, vs1a

'Saulus' is de Griekse vorm van het Hebreeuwse 'Saul' (*Sjaoel*). Vanaf Hand.13:9 neemt hij de naam 'Paulus' (de kleine) aan, alsof hij definitief afscheid neemt van zijn joodse verleden. Niet langer 'Saul' die een kop boven iedereen uitstak, maar 'de kleine'. In het noemen van zijn naam 'Paulus' en niet 'Saulus' direct aan het begin wordt al op een verborgen manier aangegeven dat de joodse invloeden worden veroordeeld zoals hijzelf is veroordeeld (Gal.2:20). Daarbij noemt Paulus meteen dat hij een apostel is, een afgezant en een gezondene namens God. Het was voor hem van groot belang aan te tonen dat hij zijn apostelschap niet van anderen had ontvangen, maar enkel en alleen van de Heer.

…niet vanwege mensen, ook niet door een mens, maar door Jezus Christus en God de Vader, die Hem uit de doden heeft opgewekt, vs1b

De dwaalleraars beweerden dat Paulus geen echte apostel was. Om de waarheid aan te vallen moest de prediker van de waarheid bij de gemeenten in diskrediet worden gebracht (Gal.4:16). Hij was immers niet bij Jezus' selecte groep van volgelingen geweest. Om zijn geschreven boodschap te laten 'landen' moest Paulus aantonen dat hij niet door mensen, maar door de verheerlijkte Heer Zelf was aangesteld. Hiermee was Paulus' apostelschap op een hoger niveau als de twaalven die groot aanzien en gezag hadden, maar enkel de aardse Jezus kenden. Dus was zijn apostelschap niet verbonden met de twaalf, alsof zij hem hadden aangesteld, maar met de Heer. Dit zou de monden snoeren van zijn tegenstanders. Paulus noemt Jezus en de Vader als de goddelijke Personen die hem hebben aangesteld. Door te noemen dat de Vader Hem uit de doden heeft opgewekt legt Paulus gelijk in het eerste vers al een belangrijk fundament voor de latere leer in deze brief. Het is de opgestane Heer die hem heeft aangesteld. Dit is dezelfde Jezus als uit de

evangeliën. Dit geeft een bijzondere 'lading' aan het apostelschap van Paulus. Het is een bediening die heeft te maken met de opstanding. De verheerlijkte Heer in de hemel is het centrum van Gods gedachten. Daar is geen wetticisme, maar het nieuwe leven in Christus, waarmee hij zijn tegenstanders indirect laat zien waar het om gaat: nieuw leven tegenover het oude.

Vers 2
…en al de broeders, die bij mij zijn, aan de gemeenten van Galatië:

Sommigen beweerden dat Paulus' leer alleen bij hem vandaan kwam (een visie die we vandaag vinden bij de aanhangers van de ultra-bedelingenleer). Daarom noemt hij 'alle broeders die met mij zijn'. Hieruit blijkt dat Paulus meerdere gelijkgestemden om zich heen had. Geen enkele bediening is een eenmanszaak. Er is altijd verbinding met meerdere broeders en zusters, zodat het duidelijk is dat het om het lichaam van Christus gaat. Hier zegt Paulus niets over de gelovigen die hij aanschrijft dan: gemeenten in Galatië. Niet zoals in Korinthe 'geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen'. Dit geeft al meteen aan dat de apostel geestelijk een afstand bewaart vanwege de ingeslopen dwalingen en de positie die de Galaten daardoor hadden ingenomen. Bovendien verbindt hij deze gemeenten niet met andere heiligen zoals in 1Kor.1:2. Hun dwaling isoleert hen als het ware.

Vers 3
genade zij u en vrede van God, de Vader, en van onze Heer Jezus Christus,

Er kan ook vertaald worden: *'van onze Vader en van de Heer Jezus Christus'*. Paulus wenst de gemeente de genade van God de Vader eerst toe, precies dat waarvan ze dreigden te worden afgetrokken. Vrede is het gevolg van het leven uit genade. Wie zich weer onder de wet stelt, of onder wettische principes, vervalt van de genade (Gal.5:4) en verliest zijn innerlijke vrede. Zodra wettisch denken ons hart binnenkomt, is de omgang met de Vader en de Zoon in onze ervaring verdwenen. Het draait immers om wat wij moeten doen en dus om onszelf. Hier noemt Paulus de Vader eerst omdat Hij zijn kinderen opvoedt in de genade. Zowel de Vader als de Heer Jezus zijn de bron van genade en van vrede. Paulus noemt Jezus subtiel 'Heer' om aan te geven dat wettisch leven niet hetzelfde is als een leven waarin Christus de Heer van het leven is.

Vers 4
die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons zou trekken uit de tegenwoordige boze eeuw, naar de wil van onze God en Vader,

Ook in deze zin legt Paulus direct een fundament voor zijn latere uiteenzetting over de genade van God. Christus heeft Zich gegeven voor onze zonden. Dit heeft Hij gedaan met een doel: om ons te trekken uit de tegenwoordige boze wereld. Dit woord 'wereld' is hier 'aioon' wat meer de betekenis heeft van een tijdvak dat wordt beheerst door bepaalde geestelijke kenmerken. De 'tegenwoordige eeuw' (zie 1Tim.6:17; 2Tim.4:10; Tit.2:12) wordt beheerst door satan:

…overeenkomstig de tijdgeest van deze wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de kinderen van de ongehoorzaamheid, Ef.2:2

Hij wordt ook de 'god van deze eeuw' genoemd in 2Kor.4:4. Deze huidige 'eeuw' zal worden gevolgd door de 'toekomende eeuw' d.i. het koninkrijk van Christus, het 1000-jarige rijk (zie Ef.1:21 waar Paulus beide noemt). Die eeuw duidt niet alleen op een tijdvak, maar juist ook op de *morele leefwijze* die kenmerkend is voor dat tijdvak. Nu is het typische dat de tegenwoordige eeuw, de 'wereld' met diens morele verval juist ook op het godsdienstige vlak zichtbaar is. Later in Gal.4:9 noemt Paulus het wetticisme 'zwakke en arme elementen' waarbij het woord 'elementen' duidt op het ABC, of de grondkenmerken van deze eeuw. De dwaalleraars wilden de Galaten dus weer onder de beginselen brengen van de tegenwoordige eeuw, terwijl het offer van Christus er juist voor is bedoeld gelovigen daaruit te trekken! Hoewel dit naar het joodse geloof zal zijn bij het aanbreken van de toekomende eeuw, is dit bij Paulus nu al een feit! Het is de wil van onze God en Vader dat wij heilig leven (zie 1Thes.4:3), als schijnende lichten in deze duistere wereld (Fil.2:15). Er bestaat geen vermenging tussen beide systemen. Een gelovige is verlost van de macht van de boze, maar hij kan zich weer laten 'betoveren' (Gal.3:1) zodat hij gaat leven onder diens macht door wetten, regels en al wat dies meer zij te gaan onderhouden.

Vers 5
Wie de heerlijkheid zij tot in alle eeuwigheid! Amen.

Het gevolg van wetticisme is dat de mens wordt geëerd. Maar het is de Vader aan wie alle heerlijkheid zij in alle eeuwigheden omdat Hij alles heeft volbracht om ons een leven te laten leiden dat vrucht draagt voor Hem, doordat Christus in ons openbaar wordt (Gal.2:20; 4:19).

Vers 6
Ik verwonder mij, dat u zo snel van Hem, die u door de genade van Christus heeft geroepen, overgaat naar een ander evangelie,

Paulus beschrijft zijn verbazing over het gedrag van de gelovigen in Galatië. Ze waren toch door zijn prediking op het fundament gezet (zie 1Ko3:10), dat is de naam van Christus. Ze waren bij God Zelf gebracht, geroepen 'door de genade van Christus', maar liepen over naar een 'ander evangelie'. Ze verlieten dus de God die hen geroepen had! Er staat letterlijk 'laat overlopen', 'bezig zijn over te lopen'(=preasens, actief). Ze waren in het *proces* van bewust overlopen naar de vijand! Het woord laat zien dat het op het moment van Paulus' schrijven nog gaande was, dus er was nog een mogelijkheid tot een weg terug! Maar ze waren in gevaar Hem te verlaten die hen geroepen had en dat 'snel'. Het toont ons hoe snel we kunnen afdwalen als we niet waakzaam zijn. Ze hingen een 'ander (*heteros*=andersoortig) evangelie' aan. Dit andere evangelie kwam van 'sommigen' die het ware evangelie verdraaiden en zo de Galaten in verwarring brachten. In plaats van Gods woord te gehoorzamen, gaven de Galaten mensen hetzelfde gezag.

Vers 7

…dat geen ander is; maar er zijn sommigen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien.

Een verminkt evangelie is gevaarlijker dan pure ontkenning ervan. Paulus haast zich om te zeggen dat dit andere evangelie ‘geen ander is (niet ‘andersoortig’ zoals in vs6, maar ‘geheel ander’)’. Er is maar één evangelie, en dat is het evangelie van de genade van God (Hd20:24). Zoals altijd in de gemeente van God zijn er ‘sommigen’ die verwarring zaaien. Dit gebeurt vandaag op grote schaal waardoor verkeerde leer wordt gezaaid onder gelovigen.